

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА РОЗВИТКУ РИНКОВОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Колокольчикова І. В.

доктор економічних наук, професор, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Лепетченко Д. М.

аспірант, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Експертна оцінка є методом, який започатковано у соціології, а зараз дуже ефективно використовується в економіці. По суті це різновид опитування, у якому респондентами є експерти – спеціалісти в певній галузі діяльності.

Основне призначення цього методу – виявлення найбільш складних аспектів проблеми, яка досліджується, а також підвищення надійності отриманої інформації та висновків. Об'єктом дослідження виступає ринкова туристична інфраструктура. Обґрунтування використання методу експертних оцінок ринкової інфраструктури туристичного бізнесу обумовлюється наступними причинами:

- відсутність достатньої за обсягом та достовірної інформації про досліджувані явища (процеси, об'єкти);
- значне невизначеності середовища, де функціонує об'єкт;
- в умовах дефіциту часу та екстремальних ситуаціях;
- при розробці середньо- та довгострокових прогнозів об'єктів.

Проведення досліджень полегшує наявність чіткої звітності, однак в туризмі це дійсно проблема. За словами голови Держагенства розвитку туризму Олеськів: «це - глобальна проблема відсутності даної статистики в Україні протягом усього періоду Незалежності, і зараз ми будемо над цим працювати. Наразі можна говорити лише про використання окремих кластерів інформації, зокрема, від мобільних операторів. Один із них говорить, що поїздки людей активізувалися, їх кількість зросла в більшості регіонів. Інший оператор каже, що вони залишилися на попередньому рівні, а в деяких регіонах – навіть зменшилися. Ця «статистика» не повністю відображає ситуацію, просто показує переміщення людей, зокрема, трудову і ділову активність, поїздки в особистих цілях, на навчання тощо. Зараз ми не знаємо достеменно: яка частка людей і з якою метою подорожує країною» [2]. Тому то експертні оцінки є незамінними та ефективними при опрацюванні будь – якого питання. Використання цього методу дає змогу охопити велике коло питань та за обробкою цих результатів сформулювати або спрогнозувати перебіг подій.

Запорука успішного туристичного бізнесу – висока якість ринкової інфраструктури. В Україні є діюча Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. В ній зазначено, що наша країна має величезний потенціал в туристичній сфері, однак суттєво відстає від розвинених держав за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг. Це дає поштовх до необхідності удосконалення державної політики у цій сфері, встановлення пріоритетів і принципів її реалізації, перегляд та доповнення повноважень і компетенцій суб'єктів туристичної діяльності, впровадження ефективних організаційних, правових, економічних та інформаційних механізмів розвитку сфери туризму та курортів, спрямованих на виведення галузі на високу рентабельність. Стратегія передбачає розвиток туризму у всіх областях на підставі гармонійного використання сукупних ресурсів [3].

Ринкова інфраструктура туристичної галузі оцінюється станом дестинацій, їх обладнанням, транспортними сполученнями тощо. Ці аспекти є іноді головним вирішальним

фактором обрання місця та часу відпустки, її тривалості. Проведені експертні оцінки головних питань благоустрою DESTИНАЦІЙ показують наступне.

Безпека туристів під час подорожей та інклюзія сьогодні в умовах повномасштабного вторгнення є першочерговим завданням щодо підвищення попиту на туристичні продукти в післявоєнні часи. На сьогодні за експертною оцінкою якість транспортної інфраструктури знаходиться на низькому рівні: транспортна система України оцінена експертами на середній бал «2,69». Найнижчі показники дорожнього сполучення з районними центрами та між DESTИНАЦІЯМИ. Найвищий показник – це «доступність регіону до залізничного транспорту» – 3,46. На сьогодні рівень задоволення туристами місцями розміщення наступне: доступність– 3,4 – 3,8 б. При чому приватне розміщення більш доступне – 3,8 б. та прийнятне за ціною – 3,3 б. Однак відповідає міжнародним стандартам більш готелі – 3,1 б. Якість харчування на високому рівні – 3,62 б. При чому місцева кухня, українські традиції та колорит, націленість на диференціацію сегментів споживачів сприяло високим оцінкам експертів 4,0 – 4,1 б. Оцінка туристичної інфраструктури показує, що в Україні природна краса та унікальні краєвиди – 4,6 б. Урбаністична та архітектурна гармонія поселень — краєвиди поселень – 3,0 б. Екологія та захист навколишнього середовища оцінено на 3,0 б, однак після війни необхідно комплексний моніторинг і нажаль, оцінки високої спочатку не буде. Загальний рівень використання людських ресурсів та соціальні фактори оцінено на 3,43 б. При цьому гостинність та безпека туристів набула високої оцінки, а ось туристичний імідж України в цілому – лише 2,4 б. Експертна оцінка доступності DESTИНАЦІЙ на сувенірної продукції оцінюється на 3,7 б. Співвідношення якості та ціни на 3,8 б. Це досить висока оцінка того, що ми маємо, однак є що удосконалювати.

За результатами опитування методом експертних оцінок зрозуміло, що підвищенню якості обслуговування та покращенню окремих аспектів ринкової інфраструктури туристичної галузі сприятимуть в подальшому і розвиток наступних пріоритетних напрямів:

1. Формування бази даних об'єктів туристичної і рекреаційної привабливості, інфраструктури туристичного ринку міста та об'єктів культурного надбання міст та регіонів України.

2. Проведення маркетингових досліджень, моніторинг стану розвитку туризму та сфери послуг, дослідження туристичних потоків.

3. Надання консультативно-довідкової інформації для туристів та екскурсантів в усній формі та у формі рекламної продукції (буклети, путівники, відеоматеріали та ін., в тому числі електронні засоби інформації).

4. Налагодження контактів та співробітництва в Україні та за кордоном, поширення інформації та промоційних матеріалів з метою просування туристичного продукту міста та обміну інформацією.

5. Проведення маркетингових кампаній та інших рекламних послуг задля залучення й утримання клієнтів. Організація інноваційних екскурсійних маршрутів. Проведення екскурсій по місту.

6. Організація роботи мережі туристично-інформаційних центрів та пунктів для надання послуг туристам.

Список використаних джерел

1. Алексеева Т. І., Соколовська А. С. Вплив глобальних факторів на розвиток туризму в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип.11. С. 44 – 47.

2. Голова Держагентства розвитку туризму Олеськів: Цього року українці будуть охочіше мандрувати. Вебсайт. URL: <https://www.unian.ua/tourism/lifehacking/golova-derzhagentstva-rozvitku-turizmu-oleskiv-cogo-roku-ukrajinci-budut-ohochishe-mandruvati-11436151.html> (дата звернення 25.11.2024) (дата звернення 28.11.2024).

3. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні: монографія. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.

4. Стратегія сталого розвитку. Вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text> (дата звернення 28.11.2024)

5. Туристичний барометр України. 2020. URL: ntou-statistics-barometerposter-2020.pdf (дата звернення 28.11.2024).

6. Які країни для подорожей обирали українці в 2019 році. Державна прикордонна служба. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/news/yaki-kraini-dlyapodorozhey-obirali-ukrainci-v-2019-roci/> (дата звернення 25.11.2024).

ПОТЕНЦІАЛ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ ЛАДИЖИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Костікова Н. В.

21МБПУЗ група,

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Вороніна Ю. Є.,

к.н. з держ.упр., доцент,

доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сталий розвиток територіальних громад означає процес створення та підтримки самодостатніх громад на місцевому рівні, які здатні забезпечувати зростання якісного рівня життя населення протягом тривалого періоду. Це включає в себе економічний, соціальний та екологічний розвиток, забезпечення ефективного управління ресурсами та послугами, а також збалансований підхід до розподілу функцій та влади між центральними та місцевими органами влади. Головною метою такого розвитку є створення стабільного та здорового середовища для розвитку громадян у напрямі забезпечення їхніх сьогоденних потреб та збереження ресурсів для майбутніх поколінь [2, с. 105].

Концепція сталого розвитку населених пунктів визначає, що управління сталим розвитком територіальної громади здійснюється в таких напрямках:

- запобігання виникненню техногенних аварій, захист від несприятливих природних явищ;
- поліпшення санітарно-гігієнічних умов;
- формування в населених пунктах повноцінного життєвого середовища;
- розвиток інженерної інфраструктури;
- удосконалення виробничої інфраструктури;
- розвиток транспортної інфраструктури;
- забезпечення населення житлом;
- поліпшення соціальних умов життя населення;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів [2, с. 106]

Виходячи з вищенаведеного, можна визначити декілька основних ознак, які характеризують сталий розвиток територіальних громад:

1. Економічна стійкість - громада має розвинену економіку, що базується на різноманітних галузях та джерелах доходів, що забезпечує її стійке фінансове забезпечення.

2. Соціальна інклюзія - стале зростання якості життя всіх мешканців громади, забезпечення доступу до освіти, охорони здоров'я, житла та інших соціальних послуг.